

1. ПЕРВИННА МЕДИЧНА ДОПОМОГА

Обсяг медичних послуг, який надавач зобов'язується надавати за договором відповідно до медичних потреб пацієнта/пацієнтки (специфікація)

1. Динамічне спостереження за станом здоров'я пацієнта/пацієнтки із використанням фізикальних, лабораторних та інструментальних методів обстеження відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я.
2. Діагностика та лікування найбільш поширених інфекційних і неінфекційних хвороб, травм, отруєнь, патологічних, фізіологічних станів.
3. Діагностика, лікування хронічних захворювань та динамічне спостереження за пацієнтами з даними захворюваннями.
4. Проведення лабораторних досліджень відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я, зокрема:
 - a. загальний аналіз крові з лейкоцитарною формулою (еритроцити, гемоглобін, гематокрит, тромбоцити, лейкоцити, базофіли, еозинофіли, сегментоядерні нейтрофіли, паличкоядерні нейтрофіли, лімфоцити, моноцити);
 - b. загальний аналіз сечі (колір, прозорість, реакція (рН), відносна щільність, білок, глюкоза, еритроцити, лейкоцити, епітеліальні клітини, циліндри, солі, бактерії, ацетон (кетонові тіла));
 - c. глюкоза в цільній крові;
 - d. холестерин загальний;
 - e. швидкі тести на вагітність, тропонін, ВІЛ, вірусні гепатити В і С, SARS-CoV-2.
5. Проведення інструментальних досліджень, зокрема електрокардіографії, пікфлуометрії, отоскопії, офтальмоскопії, камертональні тести, а також вимірювання гостроти зору.
6. Динамічне спостереження за жінкою з неускладненим перебігом вагітності та направлення її до лікаря-акушера-гінеколога відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я.
7. Здійснення медичного спостереження за здоровою дитиною та надання рекомендацій батькам/опікунам щодо необхідності грудного вигодовування, правильного харчування та догляду за здоровою дитиною відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я.
8. Надання окремих послуг з питань психічного здоров'я, зокрема:
 - проведення скринінгу на виявлення розладів психічного здоров'я (клінічно-діагностованих розладів, які суттєво впливають на когнітивні, емоційні або соціальні здібності людини), а також неврологічних розладів та розладів, пов'язаних з вживанням психоактивних речовин (ПНПР-розлади) у пацієнта/пацієнтки;
 - надання екстреної (кризової) психосоціальної допомоги у разі гострої стресової реакції чи гострого переживання кризи з метою стабілізації психічного стану в межах компетенції сімейного лікаря;
 - надання психосоціальної допомоги з метою недопущення загострення психосоціальних проблем, перетворення їх у хронічні форми чи попередження розвитку психічних та поведінкових розладів або інших проблем психічного здоров'я;
 - ведення пацієнта/пацієнтки з ПНПР-розладами із застосуванням фармакотерапії та наданням психосоціальної допомоги в межах компетенції сімейного лікаря відповідно до законодавства та програми mhGAP;
 - здійснення профілактичних заходів щодо груп, сімей та окремих осіб, які мають найвищий ризик потрапляння у складні життєві обставини через вплив несприятливих зовнішніх та/або внутрішніх факторів;

- видача за необхідності направлення пацієнту/пацієнтці з ПНПР-розладами за його/її згодою та/або його/її законного представника до лікаря-психіатра та/або лікаря-психіатра дитячого, та/або лікаря-нарколога щодо консультування та лікування пацієнта/пацієнтки;
 - підвищення обізнаності, заохочення та супровід населення щодо збереження психічного здоров'я та добробуту.
9. Виявлення у пацієнта/пацієнтки індивідуального ризику виникнення:
- інфекційних захворювань (ВІЛ, вірусних гепатитів, інфекції, що передаються статевим шляхом, тощо)
 - неінфекційних (серцево-судинних, хронічних респіраторних, онкологічних, діабету тощо) захворювань шляхом проведення скринінгових анкетувань, оцінювання загального серцево-судинного ризику за шкалою SCORE, індексу маси тіла, окружності талії тощо.
10. Профілактика, діагностика та раннє виявлення інфекційних захворювань (ВІЛ, гепатити, інфекції, що передаються статевим шляхом, тощо).
11. Профілактика, діагностика та раннє виявлення туберкульозу, а саме:
- здійснення активного та пасивного виявлення туберкульозу та латентної туберкульозної інфекції (ЛТБІ);
 - забезпечення організації та проведення додаткового клініко-інструментального обстеження осіб із симптомами, що можуть свідчити про захворювання на туберкульоз;
 - надання медичних послуг з діагностики та лікування ЛТБІ відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я;
 - організація виявлення та обстеження контактних щодо туберкульозу осіб, зокрема, із залученням лікарів-фтизіатрів, які надають амбулаторну спеціалізовану медичну допомогу на базі інших ЗОЗ, та фахівців територіального закладу громадського здоров'я.
12. Надання окремих послуг *паліативної допомоги* дорослим та дітям, а саме:
- оцінка стану пацієнта/пацієнтки, що потребує паліативної допомоги, та визначення його/її потреб;
 - оцінка ступеня болю та лікування больового синдрому;
 - виписування рецептів для лікування больового синдрому, включаючи опіоїди та інші лікарські засоби, визначені Національним переліком основних лікарських засобів;
 - призначення лікування для подолання супутніх симптомів (закрепи, нудота, задуха тощо);
 - координація та співпраця з іншими установами для забезпечення медичних, психологічних, соціальних та інших потреб пацієнта/пацієнтки.
13. Надання невідкладної медичної допомоги пацієнту/пацієнтці у разі розладу фізичного чи психічного здоров'я, якщо такий розлад стався під час прийому у лікаря ПМД.
14. Виклик бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги до пацієнта/пацієнтки, який/яка перебуває у загрозовому для життя стані, та надання йому/їй відповідної медичної допомоги до прибуття бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги та відповідно при визначенні такої потреби під час надання медичних послуг за місцем розташування надавача або проживання/перебування пацієнта/пацієнтки.
15. Проведення профілактичних заходів, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинації згідно з календарем профілактичних щеплень (вакцинація за віком, вакцинація за станом здоров'я, вакцинація за епідемічними показаннями, щеплення дітей з порушенням календаря, рекомендованих щеплень та екстреної імунопрофілактики (крім сказу).
16. Надання консультативної допомоги населенню щодо здорового способу життя, заходів загальної гігієни та бар'єрних заходів захисту (використання засобів індивідуального захисту, у тому числі презервативів), наслідків нездорового способу життя, важливості

- відмови від куріння та ризиків зловживання алкоголем, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації.
17. Призначення лікарських засобів пацієнту/пацієнтці, а також визначення його/її потреби в медичних виробках з подальшим оформленням відповідних документів для їх отримання згідно з вимогами законодавства.
 18. Виписування рецептів для отримання лікарських засобів, передбачених програмою реімбурсації, та для пільгового забезпечення лікарськими засобами окремих груп населення за певними категоріями захворювань відповідно до чинного законодавства.
 19. Надання медичної допомоги дистанційно методами і засобами телемедицини (телеконсультування/телевідеоконсультування у режимі реального або відкладеного часу, теледіагностики, спостереження у режимі віддаленого моніторингу) разом з обстеженням та із застосуванням інших методів, що не суперечать законодавству, з обов'язковим створенням медичного запису про медичний огляд, надання консультації або лікування відповідно до Порядку ведення Реєстру медичних записів, записів про направлення та рецептів в електронній системі охорони здоров'я.
 20. Забезпечення можливості запису на прийом до лікаря для отримання пацієнтом медичної допомоги із застосуванням телемедицини, особисто, по телефону, електронною поштою або через медичну інформаційну систему та іншими доступними технічними засобами електронних комунікацій.
 21. Видача довідок, медичних висновків про тимчасову непрацездатність, направлень для проходження медико-соціальної експертизи, а також лікарських свідоцтв про смерть та інших документів установленого зразка, які необхідні пацієнту/пацієнтці згідно з вимогами чинного законодавства в межах робочого часу надавача ПМД.
 22. Дотримання принципів безбар'єрності та інклюзії при наданні медичної допомоги, у тому числі з використанням методів і засобів телемедицини відповідно до нормативно-правових актів.

Додаткові вимоги до обсягу медичних послуг, який надавач зобов'язується надавати за договором відповідно до медичних потреб пацієнта/пацієнтки (специфікація)

Послуга “Супровід та лікування дорослих та дітей, хворих на туберкульоз, на первинному рівні медичної допомоги”):

1. Визначення спільно з пацієнтом/пацієнткою амбулаторної моделі підтримки лікування (за допомогою телемедичних засобів та/або під наглядом лікаря/ів надавачів медичних послуг, та/або за місцем проживання, тощо), враховуючи рекомендації лікаря-фтизіатра та інших лікарів.
2. Динамічне спостереження за станом здоров'я пацієнта/пацієнтки з діагнозом туберкульоз.
3. Забезпечення направлення пацієнтів на лабораторні та інструментальні обстеження відповідно до плану лікування до регіонального фтизіопульмонологічного центру та/або до інших закладів охорони здоров'я.
4. Організація забору та транспортування біоматеріалу пацієнта/пацієнтки для виконання бактеріологічних досліджень до регіонального фтизіопульмонологічного центру.
5. Видача та контроль за прийомом протитуберкульозних засобів, призначених лікарем-фтизіатром.
6. Проведення індивідуальної профілактичної роботи з пацієнтом/пацієнткою, хворими на туберкульоз, спрямованої на навчання санітарно-гігієнічним навичкам і зниження ймовірності передачі мікобактерій туберкульозу іншим особам та контролю за туберкульозом.

ПЕРВИННА МЕДИЧНА ДОПОМОГА

Умови закупівлі медичних послуг

Умови надання послуги: амбулаторно та/або за місцем проживання (перебування) пацієнта/пацієнтки, за рішенням лікаря з надання ПМД, та/або з використанням технічних засобів електронних комунікацій.

Підстави надання послуги:

- декларація про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу;
- самозвернення при невідкладному стані (незалежно від наявності декларації про вибір лікаря).

Додаткові вимоги до підстав надання послуги щодо умов закупівлі медичних послуг

Послуга “Супровід та лікування дорослих та дітей, хворих на туберкульоз, на первинному рівні медичної допомоги”:

- наявність плану лікування, створеного лікарем-фтизіатром у пацієнта/пацієнтки зі встановленим діагнозом А15-А19, згідно з яким пацієнт/пацієнтка отримує лікування у лікаря з надання ПМД, якого обрано або буде обрано за декларацією про вибір лікаря з надання ПМД.

Вимоги до організації надання послуги:

1. Забезпечення безперервності надання первинної медичної допомоги пацієнтам протягом усього їхнього життя, з урахуванням усіх їхніх проблем зі здоров'ям.
2. Забезпечення проведення лабораторних обстежень, передбачених специфікаціями, надавачами медичних послуг безпосередньо або на умовах договору підряду.
3. Проведення пацієнтам, за наявності у них факторів ризику, тестування на ВІЛ та вірусні гепатити В та С не рідше 1 разу на рік.
4. Забезпечення надання медичної допомоги дистанційно методами і засобами телемедицини (телеконсультування/телевідеоконсультування у режимі реального або відкладеного часу, теледіагностики, спостереження у режимі віддаленого моніторингу, телеметрії) разом з обстеженням, та із застосуванням інших методів, що не суперечать законодавству, з обов'язковим створенням медичного запису про медичний огляд, надання консультації або лікування відповідно до Порядку ведення Реєстру медичних записів, записів про направлення та рецептів в електронній системі охорони здоров'я.
5. Забезпечення надання окремих послуг з питань психічного здоров'я, зокрема:
 - оцінка психічного стану пацієнтів, спрямована на виявлення тривожних станів, депресії, стрес-асоційованих розладів, суїцидальної поведінки, розладів пов'язаних із вживанням психоактивних речовин та інших розладів психічного здоров'я;
 - оцінка психічного стану дітей, спрямована на виявлення розладів розвитку, емоційних, поведінкових розладів, насильства (фізичного, сексуального, емоційного, занедбаності та інших форм жорстокого поводження) та інших ПНПР, а також оцінка домашнього та шкільного середовища, взаємодії батьків/піклувальників із дитиною/підлітком;
 - надання медичної та психосоціальної допомоги пацієнтам відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я за згодою пацієнтів та/або їх законних представників;
 - постійна взаємодія з лікарем-психіатром, лікарем-психіатром дитячим з метою оцінки психічного стану пацієнтів, встановлення діагнозу психічного розладу, формування плану лікування й реабілітації та його корекції, а також постійної взаємодії з лікарем-психологом, та/або клінічним психологом, та/або лікарем-психотерапевтом, та/або психотерапевтом, та/або лікарем-психофізіологом, та/або лікарем-наркологом, та/або лікарем-невропатологом або лікарем-неврологом дитячим, психологом щодо встановлення діагнозу та формування плану лікування та його корекції, з іншими лікарями-спеціалістами для лікування коморбідних розладів;

- толерантне та неупереджене ставлення з повагою до прав та гідності пацієнта/пацієнтки під час надання медичних послуг відповідно до затвердженої у надавача медичних послуг програми протидії дискримінації та стигматизації пацієнтів та забезпечення конфіденційності відповідних медичних даних;
 - організація залучення за необхідності членів родини та/або законних представників, та/або осіб, які здійснюють догляд за пацієнтами, до догляду за ними (за їхньої згоди).
 - призначення керівником надавача медичних послуг, за згодою пацієнта/пацієнтки та/або його/її законного представника, лікаря на заміну, для забезпечення ефективного та своєчасного надання медичної допомоги пацієнту/пацієнтці з ПНПР.
6. Проведення профілактичних бесід з пацієнтами щодо ведення здорового способу життя та піклування про власне здоров'я та здоров'я дітей.
 7. Забезпечення можливості запису на прийом до лікаря для отримання пацієнтом/пацієнткою медичної допомоги із застосуванням телемедицини, особисто, по телефону, електронною поштою або через медичну інформаційну систему та іншими доступними технічними засобами електронних комунікацій.
 8. Взаємодія із закладами спеціалізованої медичної допомоги для своєчасної діагностики та лікування більшості інфекційних та неінфекційних хвороб, травм, отруєнь, патологічних, фізіологічних (під час вагітності) станів з урахуванням стану здоров'я пацієнтів.
 9. Взаємодія із суб'єктами громадського здоров'я, закладами освіти, центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, службами у справах дітей, територіальними центрами соціального обслуговування населення, іншими надавачами соціальних послуг, зокрема неурядовими та благодійними організаціями, правоохоронними органами, підприємствами, установами та організаціями, засобами масової інформації, органами місцевого самоврядування на території обслуговування в інтересах збереження та зміцнення здоров'я населення.
 10. Забезпечення наявності сертифікатів щодо проходження навчання з ведення та лікування пацієнтів з ПНП (або онлайн курс «Ведення поширених психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги із використанням керівництва mhGAP» на платформі Академії НСЗУ, або тренінги mhGAP, які проводить ВООЗ та партнерські організації) у всіх лікарів з надання ПМД та медичних сестер, які працюють у надавача медичних послуг.
 11. Призначення керівником надавача ПМД лікаря на заміну у випадку відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустки по догляду за дитиною, щорічної відпустки, тривалого відрядження лікаря з метою забезпечення ефективного та своєчасного надання пацієнтам медичної допомоги.
 12. Забезпечення спеціального навчання лікарів та середнього медичного персоналу з надання ПМД, які залучені до надання послуг з лікування та супроводу дорослих та дітей із ПНП.
 13. Наявність плану дій з профілактики інфекцій та інфекційного контролю та стандартних операційних процедур, відповідно до чинного законодавства
 14. Наявність плану протиепідемічної готовності/реагування на випадок виявлення особливо небезпечних інфекційних хвороб.
 15. Наявність внутрішньої системи управління і контролю якості та безпеки медичної діяльності з дотриманням вимог до їх організації і проведення відповідно до чинного законодавства із здійсненням безперервного моніторингу індикаторів оцінки та критеріїв доступності, якості, безпеки надання медичної допомоги за напрямом її надання, ефективного контролю та управління якістю надавачем медичних послуг для забезпечення прав пацієнтів на отримання медичної допомоги необхідного обсягу та належної якості.
 16. Підготовка та відправлення повідомлень про інфекційне захворювання, гострі в'ялі паралічі, харчове, гостре професійне отруєння, несприятливу подію після імунізації,

- незвичайну реакцію на лікарські засоби, а також проведення епідеміологічних розслідувань при поодиноких випадках інфекційних хвороб.
17. Дотримання вимог законодавства у сфері протидії насильству, зокрема виявлення ознак насильства у пацієнтів та повідомлення відповідних служб відповідно до вимог законодавства.
 18. Надання послуг особам, постраждалим від гендерно зумовленого насильства (ГЗН) та сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом (СНПК).
 19. Дотримання прав людини надавачем медичних послуг відповідно до рекомендацій Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Конвенції про права осіб з інвалідністю, Конвенції про права дитини та інших міжнародних договорів, ратифікованих Україною.
 20. Повідомлення пацієнтів про припинення дії декларації про вибір лікаря з надання ПМД визначеним надавачем медичних послуг способом.
 21. Інформування пацієнтів щодо можливостей профілактики та лікування, залучення до ухвалення рішень щодо їхнього здоров'я, узгодження плану лікування з пацієнтами відповідно до їхніх очікувань та можливостей.
 22. Обов'язкове інформування пацієнтів щодо можливості отримання необхідних медичних послуг на спеціалізованому рівні безоплатно за рахунок коштів програми медичних гарантій.
 23. Забезпечення дотримання принципів безбар'єрності та інклюзії при наданні медичної допомоги, у тому числі з використанням методів і засобів телемедицини відповідно до нормативно-правових актів.
 24. **Забезпечення залучення до надання медичної допомоги лікарів-інтернів, які проходять підготовку на визначених у встановленому порядку базах стажування лікарів (фармацевтів)-інтернів і в закладах охорони здоров'я, в яких лікарі (фармацевти)-інтерни проходять практичну частину підготовки в інтернатурі, під керівництвом лікарів-кураторів з дотриманням вимог безпеки пацієнтів та належної якості медичної допомоги.**

Додаткові вимоги до організації надання послуги

Послуга "Супровід та лікування дорослих та дітей, хворих на туберкульоз, на первинному рівні медичної допомоги":

1. Забезпечення організації проведення забору та доставки біологічного матеріалу від пацієнтів, хворих на туберкульоз, до регіонального фтизіопульмонологічного центру для проведення бактеріологічних лабораторних досліджень.
2. Направлення пацієнтів на лабораторні та інструментальні методи обстеження, відповідно до плану лікування, до регіонального фтизіопульмонологічного центру та/або до інших закладів охорони здоров'я.
3. Видача та контроль за прийомом протитуберкульозних засобів, призначених лікарем-фтизіатром.
4. Проведення індивідуальної профілактичної роботи з пацієнтами, хворими на туберкульоз, спрямованої на навчання санітарно-гігієнічним навичкам і зниження ймовірності передачі мікобактерій туберкульозу іншим особам та інфекційного контролю за туберкульозом.
5. Залучення пацієнтів до ухвалення рішень щодо їхнього здоров'я, узгодження плану лікування відповідно до їхніх очікувань та можливостей.
6. Інформування пацієнтів щодо можливостей профілактики та лікування туберкульозу, контролю за хворобою.
7. Забезпечення взаємодії зі спеціалізованими закладами охорони здоров'я з надання фтизіатричної допомоги, іншими ЗОЗ з надання спеціалізованої медичної допомоги, а також закладами, установами та організаціями незалежно від форми власності з

надання паліативної та хоспісної допомоги, догляду та підтримки пацієнтів хворих на туберкульоз.

8. Планування, облік та управління запасами лікарських засобів для лікування туберкульозу, зокрема організація та забезпечення логістики, зберігання та використання протитуберкульозних засобів відповідно до вимог законодавства.
9. Призначення керівником надавача медичних послуг лікаря на заміну у разі відсутності лікуючого лікаря для забезпечення ефективного та своєчасного надання медичної допомоги пацієнтам хворим на туберкульоз.

Вимоги до спеціалістів та кількості фахівців, які працюють на посадах:

1. У ЗОЗ:

- a. Лікар з надання ПМД (лікар загальної практики – сімейний лікар, лікар-терапевт, лікар-педіатр) – щонайменше 1 особа, яка працює за основним місцем роботи у цьому ЗОЗ та пройшов відповідне навчання з ведення та лікування пацієнтів з ПНР (або онлайн курс «Ведення поширених психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги із використанням керівництва mhGAP» на платформі Академії НСЗУ, або тренінги mhGAP, які проводить ВООЗ та партнерські організації).
- b. Сестра медична (брат медичний) – щонайменше 1 особа, яка працює за основним місцем та/або за сумісництвом у цьому ЗОЗ, на кожного лікаря, що має не менше 400 декларацій у цьому ЗОЗ.

Додаткові вимоги до спеціалістів та кількості фахівців, які працюють на посадах

Послуга “Супровід та лікування дорослих та дітей, хворих на туберкульоз, на первинному рівні медичної допомоги”:

1. У ЗОЗ:

- a. Лікар з надання ПМД (лікар загальної практики – сімейний лікар, лікар-терапевт, лікар-педіатр) – щонайменше 1 особа, яка працює у цьому ЗОЗ і пройшла відповідний курс тематичного удосконалення або навчання з консультування, ведення та лікування пацієнтів, хворих на туберкульоз, або мають відповідний чинний сертифікат лікаря-фтизіатра.
- b. Сестра медична (брат медичний) – щонайменше 1 особа, яка працює за основним місцем роботи в цьому ЗОЗ або за сумісництвом.

Вимоги до переліку обладнання:

1. За місцем надання медичних послуг:

- a. електрокардіограф багатоканальний;
- b. тонометр та/або тонометр педіатричний з манжетками для дітей різного віку;
- c. ваги для дорослих та ваги дитячі;
- d. ростомір;
- e. глюкометр;
- f. пульсоксиметр;
- g. термометр безконтактний;
- h. отоофтальмоскоп;
- i. таблиця для перевірки гостроти зору;
- j. пікфлоуметр та/або спірометр цифровий;
- k. аптечка для надання невідкладної допомоги;
- l. мішок ручної вентиляції легенів;

- m. портативний дефібрилятор з функцією синхронізації та/або автоматичний зовнішній дефібрилятор – за умови понад 20 000 поданих декларацій у надавача медичних послуг за відповідним місцем надання послуг;
- n. стетоскоп;
- o. камертон;
- p. тестові стрічки для вимірювання глюкози в крові;
- q. вимірювальна стрічка;
- г. холодильник для дотримання холодового ланцюга зберігання вакцин.

Інші вимоги:

1. Наявність ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики за спеціальністю загальна практика – сімейна медицина та/або педіатрія, та/або терапія.
2. Використання міжнародної класифікації ІСРС-2-Е для подання даних до електронної системи охорони здоров'я.

Індикатори, за якими проводиться оцінка:

1. Індикатор рівня вакцинації: досягнення цільового рівня охоплення імунізацією згідно з Календарем профілактичних щеплень, затвердженим МОЗ, середній рівень по країні за 2025 рік +20% для кожного окремого захворювання, для когорти дітей до 6 років (включно).
2. Індикатор рівня охоплення медичними профілактичними оглядами пацієнтів віком від 40-64 років та віком від 65+ років (досягнення цільового рівня охоплення оглядами зазначених груп - середній рівень по країні за 2025 рік + 10%).